

Arbitragecommissie

**Wet van 19 december 2005 betreffende de precontractuele informatie bij
commerciële samenwerkingsovereenkomsten**

**Advies over de eventuele verplichting om een termijn van
een maand te laten lopen in geval van wijziging van de
commerciële samenwerkingsovereenkomst onderworpen
aan de wet van 19 december 2005 tijdens de uitvoering van
deze overeenkomst**

Inleiding

De Arbitragecommissie heeft het initiatief genomen om tijdens haar vergaderingen van 12 januari, 6 april, 18 mei en 22 juni 2009 het probleem te onderzoeken betreffende de eventuele verplichting om een termijn van een maand te laten lopen in geval van wijziging van de commerciële samenwerkingsovereenkomst onderworpen aan de wet van 19 december 2005 tijdens de bedenktijd bepaald in artikel 3 van de wet.

Advies

1) De wettekst

Artikel 3 van de wet schrijft voor dat minstens één maand voor het afsluiten van de overeenkomst, het ontwerp van overeenkomst en het afzonderlijk document moeten worden verstrekt.

Niet-naleving van deze bepaling wordt bestraft met nietigheid op grond van artikel 5 van de wet. De nietigheid van de overeenkomst kan worden ingeroepen door de persoon die het recht verkrijgt om de commerciële formule omschreven in artikel 2 van de wet te gebruiken binnen de twee jaar na het afsluiten ervan.

2) De wijziging van de overeenkomst tijdens de uitvoering ervan

Het gebeurt dat de partijen in het kader van de uitvoering van de commerciële samenwerkingsovereenkomst overeenkomen om deze overeenkomst te wijzigen.

Dan stelt zich de volgende vraag: moet aan degene die het recht heeft verkregen een gewijzigd ontwerp van overeenkomst en een afzonderlijk document worden verstrekt en moet vanaf dat moment een nieuwe termijn van een maand bedoeld in artikel 3 van de wet worden gerespecteerd ?

Een bevestigend antwoord op deze vraag, zonder enige nuance, heeft als gevolg dat soms overbodige vormschriften worden opgelegd opdat de gewijzigde overeenkomst niet met nietigheid wordt bestraft terwijl de wijziging soms niet zo groot is.

Een negatief antwoord op deze vraag, zonder enige nuance, heeft als gevolg de afschaffing van de bedenktijd van een maand terwijl de wijziging soms belangrijk is.

3)De doelstelling van de wet van 19 december 2005

Het volgende staat te lezen in de voorbereidende werkzaamheden van de wet :

« Bij commerciële samenwerkingsovereenkomsten komt het vaak voor dat diegene die het recht verkrijgt om bijvoorbeeld een gemeenschappelijke commerciële naam of een gemeenschappelijk uithangbord te gebruiken, een zwakkere economische positie bekleedt en niet over dezelfde middelen beschikt als degene die het recht verleent... Dit wetsontwerp strekt ertoe bij dergelijke handelsbetrekkingen het onderlinge evenwicht te herstellen.... Het cruciale element bij het afsluiten van een overeenkomst is de wilsovereenstemming. Om met kennis van zaken een oordeel te kunnen vormen, is het van belang dat de partijen op voorhand, dus vóór de daadwerkelijke ondertekening, zo juist en volledig mogelijk worden ingelicht over de rechten en plichten die voortvloeien uit de overeenkomst en over de economische context waarbinnen de voorgestelde overeenkomst ¹ wordt gesloten».

De bedoeling die de wet nastreeft is dus duidelijk een nieuw evenwicht te brengen in een commerciële relatie, ten gunste van degene die het recht verkrijgt om een commerciële formule te gebruiken, opdat hij zo volledig mogelijk zou worden ingelicht over de rechten en verplichtingen die uit de overeenkomst voortvloeien en over de economische context waarin de overeenkomst zich situeert.

Het feit dat de wijziging van de overeenkomst gebeurt terwijl de partijen met elkaar in verbinding treden, verandert evenwel het probleemgegeven : degene die het recht verkrijgt kent a priori zijn rechten en verplichtingen en de economische context waarin de overeenkomst wordt uitgevoerd. Bovendien is degene die het recht verkrijgt nooit verplicht een wijziging van de overeenkomst te aanvaarden.

Een dergelijke wijziging kan betrekking hebben op minder belangrijke details. Ze kan echter belangrijk zijn en invloed hebben op de weloverwogen instemming van degene die het recht verkrijgt zoals bijvoorbeeld een wijziging van de manier van berekening van de vergoeding of de toevoeging van een niet-concurrentiebeding.

Letterlijke lezing van artikel 3 van de wet zou tot de conclusie kunnen leiden dat de wijziging van de overeenkomst die de partijen zijn overeengekomen gelijkwaardig is aan de ondertekening van een nieuwe overeenkomst en verplicht degene die het recht verleent om het ontwerp van gewijzigde overeenkomst ten minste een maand vóór het sluiten ervan mee te delen. Hetzelfde geldt voor het afzonderlijke document.

Om overdreven vormvoorschriften te vermijden, wat niet in het belang van de partijen is en om elke onzekerheid bij de interpretatie van de wet te vermijden, stelt de Commissie voor om de wet te wijzigen.

---

¹ Zie verslag namens de Commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw, voorafgaand aan het wetsontwerp van 1 juli 2005 betreffende de precontractuele informatie bij commerciële samenwerkingsovereenkomsten – parlementaire stukken – Kamer – doc. 51 1687/ blz. 3 en 5.

4) Voorstel tot wijziging van de wet van 19 december 2005

Vooreerst moet worden opgemerkt dat het tweede lid van artikel 3 van de wet niet toepasselijk is in geval van wijziging van een overeenkomst die in uitvoering is : deze bepaling stelt immers dat geen enkele verbintenis mag worden aangegaan door degene die het recht verleent gedurende een periode van een maand voorafgaande aan de ondertekening van de overeenkomst; echter, als nu de partijen een zakenrelatie onderhouden op het moment dat ze beslissen om de overeenkomst te wijzigen, is het evident dat verbintenissen werden aangegaan en nog worden aangegaan gedurende deze periode van een maand.

Dit artikel is dus niet aangepast aan de situatie van wijziging van een lopende overeenkomst en daar er een zware straf van nietigheid van de overeenkomst op staat, is het aangewezen om ze aan te passen. Hiertoe moet de wet worden gewijzigd.

Onderhavige situatie is gelijkwaardig aan de situatie die voorwerp is van het advies nr. 2008/01 van 8 september 2008. De Commissie neemt dus het voorstel geformuleerd in dat advies over mits een lichte aanpassing ervan :

Het zou passen om aan de wet een artikel 4/1 toe te voegen als volgt geformuleerd :

1ste lid

In geval van vernieuwing voor bepaalde duur van een commerciële samenwerkingsovereenkomst gesloten voor een periode van bepaalde duur, in geval van het sluiten van een nieuwe commerciële samenwerkingsovereenkomst voor een bepaalde of onbepaalde duur tussen dezelfde partijen of in geval van wijziging van een commerciële samenwerkingsovereenkomst die in uitvoering is, verstrekt degene die het recht verleent aan de andere persoon, minstens één maand vóór de vernieuwing of de sluiting van een nieuwe overeenkomst of de wijziging van de lopende commerciële samenwerkingsovereenkomst beoogd in artikel 2, een ontwerp van overeenkomst en een vereenvoudigd document.

2de lid

Dit vereenvoudigd document omvat minstens de volgende gegevens:

- 1° De belangrijke contractuele bepalingen, zoals bepaald door art. 4, § 1, 1° van de wet, die gewijzigd werden t.o.v. het oorspronkelijke document, of, bij gebrek aan een document, t.o.v. de datum waarop de oorspronkelijke overeenkomst werd afgesloten;
- 2° De gegevens voor de correcte beoordeling van de commerciële samenwerkingsovereenkomst, zoals bepaald door artikel 4, § 1, 2° van de wet die gewijzigd werden t.o.v. het oorspronkelijke document of bij het ontbreken hiervan t.o.v. de datum waarop de oorspronkelijke overeenkomst.

3de lid

Het tweede lid van artikel 3 is niet van toepassing in geval van hernieuwing voor een bepaalde duur van de commerciële samenwerkingsovereenkomst gesloten voor een bepaalde duur, of in geval van het sluiten van een nieuwe commerciële samenwerkingsovereenkomst gesloten voor een bepaalde of onbepaalde duur tussen dezelfde partijen, of in geval van wijziging van een commerciële samenwerkingsovereenkomst in uitvoering, voor wat betreft de verbintenissen betreffende de overeenkomst die loopt op het moment waarop over de hernieuwing of de nieuwe overeenkomst of de wijziging van de overeenkomst wordt onderhandeld.

Tevens moeten aan artikel 3 van de wet de termen « onder voorbehoud van de toepassing van artikel 4/1 » worden toegevoegd.

Voor een samenhangend geheel moet artikel 5 van de wet als volgt worden gewijzigd:

- 1ste lid: de woorden toevoegen « en van artikel 4/1, 1ste lid », na artikel 3.
- 2de lid : de woorden toevoegen « en van artikel 4/1, 2de lid » na artikel 4, § 1, 1°.

Dit advies 2009/03 vult advies 2008/01 van dezelfde Commissie aan.
